59

16th c+Nifo.Auerroys de...
1505

Euthici Augustini Niphi Philothei Suessani Auerroys de mixtione defensio ad etatis nostre decus episcopū Alarinensem Jacobū de Petruciis dei ac nature interpretez.

✠

Cum Priuilegio

¶ Euthici Augustini Niphi Philothei Suessani Auerroys de mixtione defensio ad etatis nostre decus episcopum Alarinensem Jacobum de Petrucijs dei ac nature interpretem.

PEtieras. imo coegeras episcope religiosissime vt tibi mixturam elementorū Auerroys declararem: nā inuenisse te asserebas omnes scriptores illi aduersari: ego vero non tm̄ vt tibi: cui summopere debeo: sed mihi etiaȝ satisfaciam. libellum hunc mitto: quem tui nomine defensionem Auerroys de mixtura inscribo: nam tui ingenium atq3 in disciplinis argutiam diu noui quamobrem clypeum contra oblatrantes te assumpturum fore scio. vale.

generatione

¶ Prohemium.

Aristoteles etsi in libro de gñone et metheoris quedaꝫ scribat de mixtiõe: e quibus qs põt de ea q̃dã v̄lia scire: spãl'r v̄o q̃uo el'ta veniant ad mixtionẽ: q̃uo ẽt in mixto remaneãt: nõ plane exposuit. Qua de re fuit occasio posterioribꝰ diuersa sentiẽdi. Intantũ ꝙ nõ solũ diuersa scribunt: imo ⁊ ꝯtraria ⁊ ꝯ̃dictoria. Sed q̃m fere oẽs latini ꝯ̃dicũt Auicẽne ⁊ Auerroy: quos vera dicere credimus: vt dicemus: visum est nobis libellũ hunc facere: in quo maxime auerroeꝫ in hac re saluabimus. Hec ergo intentio.

¶ Que ⁊ quot sint positiones de proposito. Caput. I.

Ui de mixtione locuti sunt: oẽs elem̃ta aliqua ex parte in mixto cõtineri ꝯcedunt: illo fulciti argᵗᵒ: q̃d Aristo. in libᵒ de gñõne accepit: q2. s. mixtio est entiũ. Tunc dixerũt q̃dã el'nta miscibilia remãere actu hoc est s̄m formas essentiales in mixto. Alij v̄o soluꝫ potẽtia seu v̄tute. Alij v̄o in hoꝝ medio consistẽtes dicunt el'nta actu quodãmõ ⁊ potẽtia quodãmõ in mixto eẽ. ¶ Amplius dicentes el'nta actu remanere in mixto ꝑtiti sunt. nã vetustissimi ea remanere: ⁊ quo ad formas intẽsas: ⁊ q̃litates ꝑfectas ꝯprobare enitunt̃. Ueluti empedocles siculus ⁊ Asclepiades medicus. Democritus abderita: ⁊ eiꝰ imitator epicurus. crediderũt. n. idiuidua corpora eẽ reꝝ p̃nª: ⁊ hec eẽ oĩum reꝝ el'ta affirmãt. Alij v̄o lõge posteriores el'nta actu manere q̃ꝫtum ad eoꝝ formas cũ ipsis sectant̃. Sed q̃ꝫtum ad q̃litates remitti atqꝫ frãgi ⁊ ꝯfundi ꝯtendũt: veluti grauissimus vir ille Auicen. hisrahelita ẽt: ⁊ fortasse auẽpachus hyspanus ⁊ multi arabum. He sunt de ꝓposito põnes sic in ꝯfuso enũerate.

¶ Auicẽne positio ⁊ fundamenta. Caput. II.

Uod elemẽta nõ maneãt i mixto duplici actu. s. q̃ꝫtũ ad formas p̃mas. s. subales ⁊ formas secũdas. s. q̃litates ꝑfectas: nũc supponamus. Nã (vt Arist. ꝓbat in pᵒ de gñõne) sic nõ eẽt mixtio: sꝫ magis coaceruꝰ. ¶ P̃. in multis locis sue phie enisus est bonis rõnibꝰ ꝓbare corpora idiuidua nõ esse reꝝ p̃nª nec mixtoꝝ el'ta: que nũc a nobis tãq̃ꝫ digna ꝯcessu sint ꝑetita: sꝫ que dicat Auicẽ. in. 6. pᵉ phie. breuibꝰ resumamus. credit itaqꝫ el'nta h̄re duplex esse. alteꝝ q̃dẽ formale seu substãtificũ: quo. s. sunt spẽs entis: ⁊ in certo p̄dicamẽto ⁊ nuõ. Alteꝝ v̄o accñtale ⁊ zᵐ: quo. s. ꝯiungunt̃ accidẽtibus ꝓprijs veluti calido. frigido. humido ⁊ sicco. Tunc dicit el'nta nõ manere in mixto vsquequaqꝫ quo ad esse zᵐ: imo ipsoꝝ corrũpunt̃ excellẽtie in vnoquoqꝫ s̄m medietateꝫ ad alteꝝ: e q̃bꝰ q̃litas resultat media: que est veluti mixti actꝰ dicta cõpactio vel (vt alij crassius loquunt̃) ꝯplexio. ¶ Ampliꝰ ait el'm h̄re duplex eẽ. alteꝝ q̃dẽ liberũ. alterũ ligatũ atqꝫ partitũ. liberũ q̃deꝫ vocat q̃ñ ignis: vel aliud q̃duis el'ntũ ꝯsiderat̃ in sua spera: in qua nãliter locatus perseuerat. Et hoc pacto el'nta nõ manent in mixto. vocat aũt ligatũ: q̃ñ ab alio est alteratũ: ⁊ aliud alterãs ⁊ diuisim in ip̄m ⁊ ꝯ̃: ita vt pl'm vniꝰ sit cũ plurimo alterius. minimũ ẽt vniꝰ cũ minimo alterius: ⁊ hoc mõ cõcedit: ⁊ ꝓbat ea remanere in mixto. Ex q̃bꝰ qs perpẽdere põt in mixto duplicẽ esse vnionẽ. alteram q̃dẽ subaꝝ el'ntoꝝ: quã ipse mixtionẽ vocat. alteraꝫ v̄o q̃litatũ: quã nr̄i (nescio cur) ꝯpl'onẽ vocãt. veriꝰ tẽperatio. nã greci crases dicũt: nos temperatões: sed hec ad grãmaticos. dicat̃ g̊ apud vsum ꝯplexio. est g̊ mixtio. nã p̄or ꝯpl'one. nã sicuti forme p̄ores sunt q̃litatibꝰ: sic mixtio ꝯpl'one. Sunt q̃ ad mentem eius scriptitãt mixturaꝫ p̄cedere (veluti dispõnẽ) formã vltimã mixti. ꝯpl'oneꝫ v̄o seq̃ ⁊ ip̄aꝫ formã. nã ꝯpl'o est velut mixtio terminata. mõ forma est cã terminatiõis accñtiũ. Isti. n. volũt mixturã ⁊ ꝯpl'onẽ esse eorũdẽ: sꝫ modo diuerso. mixtio. n. est ꝯpl'o iterminata siue in poª. ꝯplexio aũt est mixtio actu seu termiata. Sed an hec vera sint: p̄termittimus. Mouebant̃ aũt hi p̄mo: eo q2 nisi el'ta ꝑmanerẽt: nõ eẽt mixtio: sꝫ corruptio. Scd̄o. q2 tunc mã susciꝑet imediate formaꝫ mixti: q̃d falsum est. nã sicut forme el'ntoꝝ sunt medie inter p̄mam mãm ⁊ vltimã formã: sicut Auerroes ⁊ Aristoteles scribunt: sic dꝫ esse post mãm ⁊ ante formaꝫ mixti. Tertio. tũc el'nta rõnem el'ntariã ꝑderent. sunt ẽt alie plures: sed he satis. Hec de põne auicẽne.

¶ Latinoꝝ positio illi extrema. Caput. III.

Atini fere oẽs fuerunt in alio extremo. dixerũt. n. ꝯ̃ Auicẽnã el'nta nullo mõ actu remãere in mixto: sꝫ virtutibus. ⁊ hi partiti sunt. q̃dã. n. dixerũt q̃litates mixti ⁊ el'toꝝ esse eiusdẽ spẽi. verbi cã calor mixti ⁊ calor ignis: ⁊ sil'r i alijs. Alij dixerũt q̃litates mixti: ⁊ el'ntoꝝ differre spẽ. dicẽtes q̃litates in mixto et in el'ntis esse in spẽ similes: credunt ꝙ q̃litas ⁊ sit q̃litas ⁊ sit instr̄m sube. vt qualitas gñãt qualitateꝫ. vt instr̄m sube sic est v̄tus sube ⁊ gñãre põt subam. Tũc volunt ex q̃litatibꝰ ijs resultare ꝯpactũ quẽdã: q̃ (ꝓ quanto est q̃litatũ absolute resultãsqꝫ ab eis) est ꝯpl'o. ꝓ quãto v̄o est q̃litatũ vt v̄tutes instr̄aqꝫ el'toꝝ est mixtio: ⁊ sic vnã reꝫ volunt esse mixturã ⁊ ꝯpl'onẽ. diuersam tñ rõne. nã vnio resultãs ex q̃litatibꝰ iquantũ q̃litates est ꝯpl'o. vnio v̄o resultãs ex eis iquantũ v̄tutes sube el'ntoꝝ est mixtio: et q̃m suba est p̄or qualitate. iõ rõ virtutis sube est p̄or rõne q̃litatis absolute: ⁊ ꝑ ꝯñs mixtura est p̄or ꝯpl'one: p̄orem dico rõne ⁊ nã. Ex ijs perspicuum el'nta nõ manere actu in mixto: nec vllo mõ penitus. g̊ v̄tute. ꝓ q̃ꝫto. s. remanẽt qualitates: que sunt v̄tutes ⁊ instr̄nta el'toꝝ. Huiꝰ põnis v̄r fuisse Trusianus monacus cartusiẽsis in ꝯmẽto techne q̃ fere ad verbuꝫ accepit a nouo expositore. pᵒ de gñõne in fine. Alij v̄o dixerũt q̃litates nõ esse eiusdẽ spẽi in mixto ⁊ el'ntis. Nã operatio arguit formaꝫ. Mõ oꝑõnes qualitatũ mixti ⁊ el'ntoꝝ dr̄nt spẽ. Nam el'ntoꝝ oꝑatio est corruptiua. mixtoꝝ v̄o ꝑfectiua. vt dicit auerroes in. iz. p̄me phie. ꝯmen. i8. ⁊ in lib. de suba orbis. capite. z. Tunc dicunt ꝙ el'nta sunt in mixto v̄tual'r ꝓpter nãlẽ ꝯueniẽtiaꝫ: que est forme mixti cuꝫ el'ntis: que non est vnius el'nti ad aliud. Scd̄o. q2 forma mixti est perfectior atqꝫ p̄stabilior forma el'nti: ita ꝙ forma el'ti est iferior ⁊ potentialior: ꝓpterea dñr el'nta v̄tual'r manere in mixto: veluti iperfecta ⁊ iferiora manent in suꝑioribꝰ. g̊ ꝯpl'o est qualitas ita simplex: sicuti q̃libet q̃litas p̄ma. Sed dr̄ media ⁊ cõposita v̄tual'r. ꝓ quãto v̄tutes q̃ttuor q̃litatũ ꝯtinet. E q̃bꝰ ꝑspicuuꝫ mixtionẽ q̃ttuor el'ntoꝝ: eẽ formã mixti tantũ simpliceꝫ: que forma est eque simplex: sicuti queliꝫ forma el'nti: sed ꝓ quãto ꝯtinet q̃ttuor el'nta in v̄tute. Tũ ꝓpterea: q2 põt exire in oꝑõnes eoꝝ. Tũ q2 nobilior: ꝓ tãto dr̄ mixtio. qualitas v̄o mixti ꝓp̄a dr̄ ꝯplexio: nõ q2 resultet ex qualitatibꝰ p̄mis: cũ ipsa sit eque simplex: veluti queliꝫ earũ: sed q̃m ꝯtinet quattuor q̃litates el'ntoꝝ. ꝓ quãto põt exire in operatiões earuꝫ. vñ ꝯtinere in v̄tute est duobꝰ modis. s. s̄m esse. vt q̃ñ aliquid põt ꝓducere aliud veluti celũ elementa: aut secundum effectus: vt quãdo potest producere operationem eius: ⁊ hoc mõ forma mixti ꝯtinet v̄tute el'nta: q2 põt ꝓducere opera eoꝝ: ⁊ rõnalis aĩa ꝯtinet sensitiuã ⁊ vegetatiuã. sil'r ⁊ ꝯpl'o ꝯtinet virtute qualitates p̄mas: q2 põt

ꝑducere opera eaꝝ. vt calefacere. humectare. exiccare. ⁊ ifrigidare. Elnta ğ cõtinent in vtute in forma mixti: ⁊ q̈litates in ɔplone: ⁊ sic elnta nõ sunt ptes mixti: nec q̈litates ɔplones: sed po⁹ ⁊ vtute ɔtinent in eis. Ex ys ꝑspicuũ elta nec q̈tũ ad eoꝝ subas: nec quãtũ ad eoꝝ spẽcas q̈litates remãere in mixto: s₃ soluz q̈tũ ad eoꝝ opõnes. nam forma mixti põt exire in opõnes formaꝝ elntoꝝ: ⁊ q̈litas mixti in opõnes q̈ttuoꝛ q̈litatuz. ğ ɔtinent elnta in forma mixti: ⁊ qualitates in ɔplone po⁹ tñ ⁊ virtute. Hec põ vr̃ expositoris ⁊ multoꝝ sequaciũ.

¶ Motiua p̃me positiõis latinoꝝ. Caput. IIII.

POsitio p̃ma a scđa (vt visum est) soluz dr̃t: qm̃ p̃ma ponit q̈litates mixti ⁊ elntoꝝ eẽ easdẽ spẽ: ⁊ ex illis fieri tẽperationẽ: fm mixti ɔplonẽ: ⁊ hoc inquantũ q̈litates sũt. Adhuc ex eis iq̈ãtũ vtutes ⁊ istra fieri mixtionez. Scđa vo ponit elnta nec quo ad q̈litates: nec quo ad eẽntias remãere: sed solũ s₃ vtutes: ꝑ quãto forma mixti: ⁊ ꝑpter ɔueniẽtiã ⁊ pp nobilitatẽ continet formas elntoꝝ. silr̃ ⁊ ɔplexio q̈litates: tñ q̈litates mixti ait spẽ distingui a q̈litatib⁹ eltoꝝ. silr̃ ⁊ formã a formis. Pro p̃ma ğ põne solent qdã recentioꝝ adducere plures rõnes. Prima. nã caliditas mixti itẽdit a caliditate elenti. ğ sunt eiusdẽ spẽi. Scđo. caliditas mixtoꝝ gnãt qñq3 caliditatẽ elntoꝝ. ğ sunt eiusdẽ spẽi. añs ꝑspicuũ. nã metallũ ex cõcussu calefactũ interdũ gnãt calorẽ ⁊ ignẽ in stuppa. Tertio. tact⁹ nõ discernit iter calorẽ mixti ⁊ elemẽti. ğ sunt siles in spẽ. t₃ ɔñtia. nã tactus est iudex tactiliuz: queãdmodũ visus visiliũ. Quarto. grauitas mixti: vel leuitas est eiusdẽ spẽi cuz grauitate ⁊ leuitate elntaria. ğ ⁊ oẽs alie. añs ꝑspicuũ. Nã vt 4° celi ⁊ 4° metheoroꝝ scribit: oleuz supra terra ⁊ aq̃ leuitat: ⁊ hoc q2 est de nã aeris. Cõfirmãt. nã aliqð mixtũ est altero in aere grauius: qð nõ est ita in aq̃. ergo grauitas mixtoꝝ est eiusdẽ spẽi cuz illa elntari. Quinto. oẽ p̃n^m mouẽdi ad mediuz: vel a medio est leue: vel graue ğuitate: aut leuitate simplici elntaria. Hec ꝑspicua est in p̃mo de celo: sed mixtũ oẽ vel a medio: vel ad mediũ nãliter fert. ğ graue vel leue grauitate elntaria. Ex ys ꝑspicua est p̃ma positio q̈. s. q̈litates mixti nõ tãtũ vtualr̃ sunt siles q̈litatib⁹ elntoꝝ: sed sunt formalr̃ eiusdẽ spẽi. ¶ Ampli⁹ q̈litas actiua totalis mixti est cõposita ex reali caliditate ⁊ reali friditate: ⁊ qualitas passiua ex reali humiditate ⁊ reali siccitate. E quibus fit complexio mixti.

¶ Motiua scđe põnis. Caput. V.

QUod aũt qualitas mixti nõ sit eiusdẽ spẽi cũ q̈litate elntaria. Primo. q2 opõ ɔcludit formã: s₃ opõ mixte q̈litatis ⁊ elarie nõ est eiusdẽ spẽi. vt oẽs testant. ğ nec q̈litates. Scđo. tũc in quol₃ puncto mixti eẽnt opposite q̈litates: vt calidũ ⁊ fridũ. Tertio. nullũ mixtũ põt hẽre in eodẽ q̈litates scđas diuersas. vt sapores ɔrios. ğ nec q̈litates p̃mas. Quarto. quel₃ q̈litas denoiat sub₃ in quo est. ğ si in mixto eẽnt oẽs q̈tuoꝛ q̈litates: tũc mixtuz vnũ ⁊ idẽ eẽt rõne caliditatis calidũ: ⁊ rõne frigiditatis fridũ: ⁊ sic calidũ ⁊ fridũ. Quito. vbi est vtualr̃ tale superfluit ibi eẽ formalr̃ tale. Sed ɔplexio est vtualr̃ oẽs qualitates elntoꝝ. ğ superfluunt: si ibi essent actu.

¶ Argumẽta eius in quo ɔueniũt. Caput. VI.

COnueniunt elnta nõ ad esse fm formas in mixto: sed solũ vtute ⁊ ptãte. Hoc p̃mo ꝑbat ex vbis Arist. ğ p̃mo de gnõne. soluens qõnẽ quo pacto miscibilia elnta sint in mixto: scribit (neq3 alterũ) .s. corrũpit (neq3 ambo) .s. corrumpunt. (saluat. n. vtus eoꝝ) Ex ys ꝑspicuũ. nã vtus rei non est forma rei: sed saluat vtus miscibiliũ. ğ nõ forma. ¶ Amplius ibidẽ ostẽdit ordeum nõ misceri frumẽto: ⁊ hoc q2 manẽt fm formas. ğ ex elntis remanẽtibus fm formas nõ fit mixtio. Adhuc Galien⁹ p̃mo elntoꝝ ait. Aristo. elnta ɔfusa fore extimasse q̈litatib⁹ solis: idq3 dogma eligẽdũ pp certitudinẽ: eo q̈ ab iconueniẽti ꝑseruat. Rõnes aũt hoꝝ multe sunt: quas dicemus: qñ ɔ̃ auerroẽ arguemus. Nec sũt latinoꝝ põnes ⁊ rõnes vsq3 in tantũ dicte.

¶ Argumenta ɔ̃ p̃mã sectam. Caput. VII.

PRima secta (vt visum est) ɔcedit q̈litates eltoꝝ remãere in mixto: easq3 eẽ eiusdẽ spẽi: ait tñ elta nõ ad eẽ. S₃ istud vr̃ pluríb⁹ rõnib⁹ mirabile. Primo. q2 Arist. in 2° de aia ex ꝑp̃a itentiõe oñdit corpora dura nõ posse se tãgere nisi mediet aer vel aq̃: ⁊ vtit hac ratiõe. planicies corpoꝝ duroꝝ sũt humecte. ğ mediat aq̃. ꝑbat ɔñam. d. (humidũ aũt non est sine corpore: nec humectũ: s₃ neče est aquã eẽ aut hr̃e aquã) vtus ğ rõnis est planicies duroꝝ corpoꝝ in aqua positoꝝ sunt humide. ğ mediat aqua: q2 nõ põt humidũ esse absq3 aqua vel aere. Eodẽ mõ arguo. i mixto est caloꝛ. ğ ignis. est humiditas. ğ aer. est friditas. ğ aqua. est siccitas. ğ terra. Iste ɔsequẽtie tenent in vtute rõnis Aristo. q2 nulla qualitas est absq3 ꝑp̃o corpore. Uñ simplicius vir grauissimus ingt cur Arist. dixit (S₃ neče est aquã eẽ: aut hr̃e aquã.) Cui rñdet. ad humidũ qdẽ eẽ aquã. ad humectũ vo hr̃e refertur. Et sic vult q̈ oẽ simplr̃ humidũ est aqueum: ⁊ omne humectũ hẽat aquã. Modo ɔstat mixtũ eẽ humectuz. ğ neče est ipm hr̃e aquã. Themisti⁹ ẽt ibidẽ ita scribit (superq3 mãifestũ vdis corporib⁹ semp humorẽ aliquẽ circũfundi ⁊ adherescere: nõ vr̃ fieri posse. vt duo corpora solida de ɔcursu in aq̃ se tangãt) est ğ vtus rõnis corpora dura sunt hũore humecta. ğ mediat aq̃: q2 nõ põt fieri hũoꝛ in aliquo absq3 aq̃. Ex ys ꝑspicuũ nõ posse in aliquo eẽ humorẽ formalr̃ elntariũ: nisi ibidẽ sit aq̃ formaliter. Magis aũt h̃ neciũ est dicere ꝑ Alexãdruz aphrodiseũ. q in ɔmen. de sensu plane scribit q̈litates p̃mas eẽ formas subales elntoꝝ. Quare si in mixto sunt quatuoꝛ q̈litates: ⁊ ibidẽ q̈ttuoꝛ formas elntarias esse neče est: l₃ (vt dicit) foꝛ^e ille sint veluti accñs i mixto. Scđo p̃ncipalr̃ Ar. ꝑ celi. ita dicit (qm̃ aũt corpoꝝ. hec qdẽ sũt simplicia. hec aũt ɔposita ex his) ⁊ nõ loqt de ɔpõne fm q̈litates vel s₃ vtutes: qð declat. d. (dico aũt simplicia qdẽ: q̈cũq3 mot⁹ p̃n^m hñt fm nãm. ⁊ magis exponens. subscribit. vtpote ignez ⁊ terrã ⁊ hoꝝ spẽs ⁊ cognata his) Ecce q̈ũo ponit mixta ex ys formalr̃ ɔponi: ⁊ hoc magis declarat p id qð subscribit. d. (neče est ⁊ mot⁹ eẽ. hos qdẽ simplices. hos aũt mixtos aliqualr̃. simpliciũ quidez simplices. mixtos aũt ɔpositoꝝ) mõ nõ põt eẽ mixtio motuũ: nisi sit mixtio p̃nci^oꝝ motuuz. Si ğ mixtũ mouet motu mixto. ğ ⁊ p̃n^a mot⁹ erũt mixta: ⁊ q2 qs dicet si p̃nci^a erũt mixta: tũc nõ magis eẽt motus vni⁹ q̈ alteri⁹: ⁊ sic mixtum nõ magis deorsuz q̈ sursuz nãlr̃ mouet. Rñdet q̈ mot⁹ est mixtus ex sursuz ⁊ deorsuz latione (moueri aũt fm p̃dñans) .q. d. l₃ ille motus sit mixtus. a p̃dñio vergit versus locuz elnti p̃dñantis in mixtura. Ex ys perspicuuz est elnta actu aliquo esse in mixto. Aliter hec dicta eẽnt supflua: ⁊ q̈ vellet alr̃ exponere: esset nõ qdẽ expositoꝛ: s₃ ꝑuersoꝛ. Tertio. p̃ncipalr̃ grauitas mixti est eiusdẽ spẽi cuz grauitate elnti. ğ in mixto ꝑest forma subalis elnti grauis. Añs ɔcedũt: ⁊ ɔñam ꝑbo. nã grauitas ɔcludit formã elnti: alr̃ Aristo. in p̃mo celi nõ cõcluderet q̈ttuoꝛ corpora simplicia. dicerem. n. esse aliquod graue: ⁊ nõ ꝑpter corpus simplex. nã simplex graue nõ dat: ⁊ sic

labor Aristo. frustra. Quarto. in pn° de celo ingt. (nā. n. ɔstantiū. hec gdē sunt corpora ꝛ magnitudines. hec aūt hñt corp⁹ ꝛ magnitudinē. hec aūt pnª hñtiū sunt) Et oēs exponūt: ꝛ simplici⁹ ibidē ꝙ corpora hñtia corpus ꝛ magnitudinē sunt mixta: que hñt elnta. g nō tantū qlitates in mixto sunt: sed elnta. Quinto pncipalr. stante hac positiōe: tūc ɔplo eēt por mixtiōe: qđ est ɔ eos. ꝛ pbat. nam por est qlitas iquātū qlitas: ꝙ inquātū instrm subē. nam eē instrm est accñs qlitati inquātū qlitas: ꝛ accñs est posterius eo: cui accidit. g nexus ex qlitatib⁹ iquātū qlitates por est nexu eaꝝ inquātū instra: ꝛ sic ɔplexio eēt por mixtiōe. Sexto. instrm ꝛ agēs debēt esse sil: sed qlitates pme sunt instra formaꝝ eltoꝝ. g forme ꝛ qlitates debēt eē simul: ꝛ sic oēs actu in mixto erūt. Septimo. vna forª simplex nō pōt eē duaꝝ formaꝝ spē drntiū instrm: ſ qlitas mixti est instrm forme mixti. g nō forme elemtarie. Octauo. Aristo. oñdit. 2° de gnō. qttuor esse corpora in mūdo: qꝛ qtuor sunt ɔbinatōes poles. Tūc argo. in mixto qttuor sunt poles ɔiugatiōes. g ibi actu sūt qttuor forme eltoꝝ: aliter rō Aristo. nulla: ꝛ maxie qꝛ ibidē Aris. ait aquā esse coagulatiōeʒ fridi ꝛ humidi. Ignē vo arsionē calidi ꝛ sicci. Sed in mixto sunt defōnes hoꝝ. g ꝛ definita. Plato ēt ait hoiem eē microcosmon: qꝛ i eo qtuor elnta spectanf: atqꝫ qttuor qlitates: qđ ēt Plotin⁹ affirmat. Ex ys concludemus nō posse esse in mixto qualitates: nisi sint ibi forme elementarie.

¶ Argumēta ɔ secundā sectam. Caput. VIII.

Dixerunt elta nō adeē mixto: nec q ad formas substantificas: nec q ad qlitates. ſ tm: qꝛ mixtuʒ pōt exercere opa eoꝝ: ꝛ sic saluari fm vtuteʒ. Sed ꝙ hec pō sit impolis oñdamus. Qꝛ vel elta sunt in mixto: qꝛ forª ꝛ qlitas mixti pōt exercere effect⁹ ꝛ opa eoꝝ: vel qꝛ in mixto sunt nō gdē qlitates eiusdē spēi cū qlitatib⁹ eltoꝝ: sed poᶜ ꝛ vtutes alteri⁹ rōnis: disticte forª ꝛ qlitate mixti. Primo destruamus pmā ptē. 2° refellemus 2ªᵐ. Si g est (vt dicit pª ps) tūc celū eēt mixtū ex qlitatibus pmis: ꝛ ex formis qttuor corpoꝝ: qđ Arist. falsuʒ esse pbat in lib. celi. Et ɔducif enthimema. nam lux solis pōt exercere oia opa eltoꝝ. vt demrat auerroes i 2° celi. ɔᵗᵒ 42. Exercet ptērea in autūno siccitatē: in hyeme friditatē: in vere hūorē: in estate calorē. g qlitates qtuor vtute cōtinenf in luce. g lux est ɔplo solis: queadmodū qlitas mixti est ɔplo mixti. Adhuc sol pducit sui pñtia ignē: sui absentia aquā: sua media dispōne media elta. g sol continet qttuor elta: ꝛ pp ɔsileʒ actionē: ꝛ pp nobilitatē. g pp sui subam ɔtinebit eltarias formas: ꝛ pp sui lucem qlitates. g mixtū tēperatū: queadmodū mixtū gnābile. Rursum tūc aurū eēt ex metallis mixtū. nā aurū ꝛ pp nobilitatē ꝛ pp ɔueniētiā in opando ɔtinet oia metalla. vt dicunt alchimiste. g nō tātū erūt qtuor corpora simplicia. Ampli⁹. tūc rōnalis aia eēt mixtū ex formis qtuor eltoruʒ. nā pōt in corpore hūano exercere actus formaꝝ qttuor: ꝛ est altior eis: esset ēt mixta ex vegetali sensibili: et nāli aia: ꝛ qꝛ pōt vti opib⁹ eaꝝ: ꝛ qꝛ nobilior. Hec aūt nō dū vidimus in aliquo libroꝝ Arist. Nūc ɔ fm mēbꝝ arguamus. Primo. qꝛ si sole poᶜ sint in mixto: ꝛ nō qualitates: nec forᶜ. tūc nō poterūt in actū opatiuū deuenire ex poª eiusmodi. Amplius. sicut res se hʒ ad esse: ita ad opari: ſ ens in poª nō est ens pfectū. g nō pōt agere. Rursuʒ semp extimaf spēs mouens. vt in nono tradif pᶜ phie. ꝛ tertio auscultatiōis phice: cū igif elnta nō sunt ibideʒ in actu: nec pñt agere: nisi recurram⁹ ad formā mixti: ꝛ sic erit pmū membꝝ. Sed ꝙ hec pō (vtcūqꝫ itelligat) sit ɔ Aristoˡᶜˢ arguo vbis ei⁹. Ingt ipe i fine pmi de gnō. ɔclu- dēs quid sit mixtio ἡ δὲ μίξις τῶν μικτῶν ἀλλοιωθέντων ἕνωσις. i. mixtio vo mixtoꝝ: que alterauerūt vnio. Nec valet dicere (vt qdā aiūt) ꝙ (alteratoꝝ) vel alterauerūt) supple se: sit pteritū. nā vbū illud (mixtorū.) dicit actuale qd: etiā eoꝝ est mixtio: que se alterauerunt. vt dicit textus. Sed nec vtutes: nec poᶜ se alterauerunt. g eaꝝ non est mixtio. Adhuc ibidē ait. (iō gutta vini mille milys amphoris aque nō miscef. soluif. n. spēs: ꝛ trāsmutaf i totā aquā.) ꝙ miscibile dꝫ actu aliq ex parte manere. Rursum oñdit que sunt facilia mixtu: ꝛ vult ea eē que sunt facilia diuisione: cui⁹ sunt hūida. Si g miscibilia solū vtute: vel po⁹ eēnt in mixto: ad qd tātope laboraret oñdēs facilia ꝛ difficilia mixtu. Si quis pfecto ɔsideret vba oia libri de gnōne: inueniet fere oia ɔ hanc sectā: lʒ ipsi valde glorienf in vbis Aristo. faciūt ēt cōtra hec vba Aristo. adducta in pximo capite ɔ alios: ꝛ indu cemus postmodū in opione Auerro. alia multa: ꝛ rōnes ei⁹ erigemus. Hec de pōne latinoꝝ dicta satis.

¶ Auerroys positio ꝛ verba. Caput. IX.

Mouet hanc qōnē auerroes in 3° ð celo ꝛ mūdo. ɔmē. 47. ys vbis. Et querēdū est q de cā nō remanēt forᶜ eltoꝝ in actu. s. in mixtis deferētes alias formas. s. mixtoꝝ: quas recipiūt: est g qđ ei⁹ cur forᶜ elntales sub eē pfecto accepte nō sunt dispōnes māe ad recipiēdum alias mixtoꝝ formas: ꝛ arguit ꝙ debeāt eē. d. cū iaʒ posuistis ꝙ nō sunt māe ppe qbusdā formis nisi p suas formas: qsi sic arguat. forᶜ qb⁹ māe pᶜ efficiuntur ppe māe mixtis: sunt dispōnes: mediātib⁹ qbus recipiunf in mā forᶜ mixtoꝝ. Sed forᶜ elntarie sunt: qb⁹ mā pª efficif ppa mixto. g mediantib⁹ formis elntarys recipiunf forᶜ mixtoꝝ. Et sic forᶜ elntarie erunt actu in mixtis oibus. Deide soluit qōnē: ꝛ pmo pbat ꝙ forᶜ elntarie sub eē pfecto nō precipiunf i mā: ita vt mediātib⁹ eis recipianf forᶜ mixtoꝝ: ꝛ ingt. dicamus igif ꝙ si esset ita vt diximus: ꝙ. s. preciperenf sub eē pfecto: nece eēt vt nulluʒ ens gnāref ab eis. hoc est vt nullū ens recipef in mā mediātib⁹ eis: ꝙ eēt diuersum in forª subali: sed tm esset accñs. q. d. si forᶜ elntarie primo essent recepte in pª mā: tunc oē adueniēs māe: ꝛ receptū in ea illis mediātibus: esset accñs. Enthimema hic nō deducit: sed in plurib⁹ locis auscultatiōis phice: ꝛ pᶜ phie deduxit: ꝛ in libello de suba orbis. Nā oē adueniēs enti in actu pfecto: ꝛ specifico est accñs. Hec est drīa inter formas accñtales ꝛ subales. vt idē declauit in 2° de aia. Scdo pncipalr pbat formas eltarias corrūpi hoc est remitti. Ad hoc vt mā mediātib⁹ illis recipiat formas mixtoꝝ. ꝛ ingt. ꝛ iō nece est cū ex eis gnātur vna forª. vt corrūpanf forᶜ eoꝝ fm medietateʒ: hoc est fm ptē. q. d. ꝙ si mā mediātibus eis dꝫ recipe formā mixti: ille remittunf fm eaꝝ subas aliq ex pte. Deinde 3° pbat ꝙ nō corrūpunf ex oi pte: ita vt mā nuda recipiat formas mixtoꝝ: ꝛ ingt: qm si corrūperenf fm totū: tūc pma mā reciperet p ꝛ cēntialr oēs formas. 2° sequeref ꝙ nō recipet formas mixtoꝝ mediātibus istis corporib⁹. Ex ys pōt capi formas eltarias nō precipi sub eē itenso: ſ remisso in pte: nō in toto: ſ qūo valeat hec rō: dicemus in difficultatibus. Mouet auerroes statim qōnē ɔ se ꝛ ingt. si igif aliqs dixerit seq ex hoc ꝙ forme subales eltoꝝ recipiāt magis ꝛ min⁹: qđ falsuʒ ē. Nā hec dispō est accñtiū nō formaꝝ subalium. 2° arguit: qꝛ dcm est in multis locis. vt in pdicamētis: ꝙ forᶜ subales nō recipiāt magis ꝛ min⁹. Ex his duob⁹ vr dcm illud falsum. Rñdet ꝛ dicit. pmo ꝙ forᶜ subales eltoꝝ sunt diminute respcū formaꝝ subaliū pfectoꝝ. 2° dicit: ꝙ sñū eē est mediū inter formas subales ꝛ accñtia. Ex his isert 3°

ꝙ: quia he sunt imperfecte: ⁊ medie inter substātias ⁊ accidētia. ideo nō fuit impossibile vt forme substātiales elemētoꝝ miscerent̄: ita vt ex collectōe earū perueniat quedā alia forma: que dicit̄ mixtiōis: quēadmodū cū albedo ⁊ nigredo miscētur: peruenīūt ex eis multi colores medij: per hec verba denotat formā mixti esse nexuꝫ quattuor formarū: sicuti colorē mediū nexuꝫ extremoꝝ refractorū: qđ an sit ita: posterius dicemus. Deinde remouet errorē Auicēne. ⁊ pmo narrat eū ⁊ dicit pmo ꝙ hec determinatio latuit auicennā. dicit secūdo ꝙ ipse cōcessit formas substātiales nō recipere magis ⁊ minus. ⁊ ideo conclusit elemēta nō misceri nisi sꝫ qualitates ⁊ nō sm substātias: quoniā mixtio est vnio refractoꝝ. Modo soluꝫ qualitates refrāgunt̄: ꝓpterea soluꝫ earum erit mixtio. Contra arguit pmo: qꝛ tunc mixtum habebit plures formas elementoꝝ perfectas ⁊ in actu. hoc aūt est falsum: quia tunc mixtū nō esset vnū: qꝛ vel ꝓpter vnā formam: ⁊ hoc non: qꝛ adsunt quattuor perfecte: aut ꝓpter contactum: quo mō continua vel contigua sunt vnū: ⁊ hoc minime: qꝛ tunc mixtū esset vnuꝫ contactu ⁊ nō vera vnione. Secundo mixtū est vnum per se: vel ꝓpter vnaꝫ formam substātialē: vel ꝓpter vnā formā accidentalē: non ꝓpter accidēs: qꝛ tunc nō esset vnū per se. ḡ est vnū propter formā substantialē: ⁊ sic nō sunt quatuor forme perfecte in vno mixto. Tertio arguit: qꝛ tūc quelibꝫ esset distincta hoc est in alia parte materie ab alia. nā vnū punctum māe habere duas formas perfectas est impossibile: ⁊ sic nō quelibet pars mixti est mixta. Quarto arguit. si remanēt forme elemētarie in mixto sub esse perfecto: vel qualitates etiā remanent sub esse perfecto: vel sole qualitates remittunt̄. Si pmū: tunc in mixto erunt quattuor elemēta perfecta. vt ignis. naꝫ ignis nō est nisi compositio calidi ⁊ sicci. Si vero forme remanent ⁊ qualitates remittunt̄: tunc possibile esset totā formaꝫ esse absqꝫ tota sua qualitate. nā tota qualitas ⁊ pars sunt vnius ratiōis. ḡ si pōt forma esse sine parte: ⁊ sine tota etiā esse poterit. Tunc de Auicēna ita scribit. paucitas vō exercitationis istius viri in nālibus ⁊ bona confidentia in ꝓprio ingenio induxit illū ad istos errores. Sed contra auerroē arguet qs: qꝛ tunc figure elemētoꝝ recipent magis ⁊ minus. Secūdo. recipiens debet eē denudatū a natura recepti. ḡ mā stans sub forma elemēti nō pōt recipere formā mixti: qꝛ sunt eiusdē generis. Ad pmā respōdet ꝙ figura sortit̄ conditiōes forme perfecte quantū ad recipere magis ⁊ minus. Ad 2m ait recipiens debere denudari a spē recepti nō a toto genere. Et si dicas cōtra: qꝛ sic mā sub forma aque existēs posset recipere formā ignis. Respōdet in fine cōmenti: ꝙ omnes forme elemētarie sunt eiusdē ordinis in substantialitate. sic aūt nō sunt forme elemētarie cū formis mixtoꝝ. debet ḡ maior sic intelligi: ꝙ recipiens dꝫ denudari ab omni forma eiusdē ordinis ad hoc ꝙ aliquā illaꝝ recipiat: sic nō opꝫ vt denudet̄ ab omni forma alterius ordinis. vñ dicit ꝙ nō opꝫ recipiens denudari a toto genere eius: qđ dꝫ recipe: sꝫ tantuꝫ ab eis que sunt eiusdē generis ꝓximi: nō aūt remoti. ⁊ iō nō potest mā manēte forma vnius elēti quātūcūqꝫ remissi recipe aliā formā elētarē: qꝛ tunc nō esset mixtio. vult ḡ ꝙ materia dꝫ denudari ab oī forma eiusdē generis proximi: ⁊ eiusdē ordinis. si debeat aliqđ eoꝝ recipe. huiꝰ sunt forme elētarie inter se: nō in cōparatione ad mixtū. Hec crasso mō est positio auerroys. Hec de pōne eius.

¶ Declaratio pōnis Auerro. Caput. X.

SEd lꝫ hec sint ita. Adhuc restat in huius viri doctrina īquirere. Primo quid sit forma mixtionis. Secundo quid mixtio. Tertio quid complexio. Quarto quomodo mixtio est pōr complexiōe: ⁊ an mixtio ⁊ cōplexio pores sint vltima forma mixtionis: an contra forma pōr eis. Quinto. quomodo se habent inter se mixtio ⁊ cōplexio: ⁊ quomodo ad formā. Sexto. que fuit necessitas mixtionis in composito: ⁊ cur nō suffecerūt qualitates tm̄. Hec enim nō satis ipse expressit. ¶ Quantū ad pmā videtur auerroes ex verbis hic acceptis velle formā mixtionis esse cōgregatū ex quattuor formis substantialibus: quēadmodū color medius apud eū est congregatū ex extremis cōfractis. Ex alio videt̄ contrariū. naꝫ per formam mixti reponit̄ mixtū in spē. modo per illud congregatū nō videt̄ reponi mixtū in spē. Videt̄ ḡ mihi saluo meliori iudicio: ꝙ forma mixti est duplex. disponēs materiaꝫ ad vlteriorē formā: ⁊ perficiēs materiaꝫ atqꝫ constituēs compositū in certa spē. Forma mixti disponens est mediuꝫ quoddā formarū: qđ est congregatū illud disponēs ad vltimā formā. vt dicit. forma mixti perficiens est forma vltima cōstituēs totū in certa spē. nā rationalis anima in homine apud auerroē vna sm rem est forma mixti ⁊ rationalis: sub alia tamē ratiōe. Inquātū. n. reponit hominē in genere ⁊ sequit̄ mixturaꝫ dicit̄ forma mixti. Inquātū vō dat esse homini: dicit̄ specifica ⁊ rationalis ⁊ sic possunt verba eius glosari. ¶ Quantū ad 2m dicendum: ꝙ mixtio est vnio formaruꝫ elementariarū. Sed quoniā in omni vnione opꝫ aliquid eē vt actus: ⁊ aliqd vt potētia: opꝫ in mixtione aliquā formā esse vt actum: aliā vt potētia. forma aūt que est vt actus est dominās ⁊ vincēs. forma vt potentia est victa ⁊ superata. ex quibus constituit̄ mixtio vna: ⁊ hoc in pluribus locis declarauit auerroes. Vlterius quid complexio. dicamus ꝙ est qualitatū vnio iterū quibusdā vincētibus: ⁊ alijs victis. Ex his sequit̄ ꝙ mixtio est natura pōr complexione. naꝫ sicuti forme pores qualitatibꝰ: ita mixtio pōr cōplexione. Nā lꝫ sint in eodē instanti ambe: tamē vna est sm rōneꝫ ⁊ naturā pōr. ¶ Vlterius dicendū ꝙ complexio ⁊ mixtio vt interminate ⁊ in potētia precedunt formaꝫ. vt terminate ⁊ actu sequunt̄ eam. nam vt interminate sunt dispositiōes reducibiles ad genus cause materialis. vt terminate sūt disposite per formā. Et quoniā poritas nature est poritas cause. vt dicit Auerroes in lib. de substātia orbis. ideo mixtio est pōr complexione prioritate materie ad formā: ⁊ mixtio ⁊ complexio poreꝫ forma prioritate materie ad formā: ⁊ contra forma pōr eis poritate forme ad materiā. Tūc remanet declarare. vñ fuerunt necessarie forme elemētarie: ⁊ videt̄ ꝙ fuerunt pmo necessarie ꝓpter ordinē naturalē. nā sunt medie inter primā materiā ⁊ vltimā formā. Secūdo. qꝛ instrumēta nō pñt esse absqꝫ causis pncipalibus: ⁊ qꝛ qualitates sunt instrumenta: forme pncipales cause. ideo fuit necessarium formas preesse. Tertio ꝓpter naturā mixti. aliter. n. mixtū nō esset mixtū. nam ex qualitatibus fit tantuꝫ cōplexio. Hec igit̄ erant declaranda.

¶ Difficultates contra auerroē ex dictis suis. Caput. XI.

AVerroes contra Auicennā arguit ꝙ si ibi essent forme perfecte: omne adueniēs esset accidens: tamē ponēdo eas impfectas ⁊ remissas nō sequit̄. Cōtra pmo vnū subiectum hēre plus vna forma est impossibile. vt dicit in libro de substātia orbis. Scđo tota forma ⁊ pars forme sunt vnius ratiōis. vt ipse sumit contra Auicēnam. ḡ tota forma elemētaria ⁊ pars eius sunt eiusdē spēi. ḡ si nō repugnat forme imperfecte stare cuꝫ alia forma. ḡ nec forme perfecte. Et econtra. si repugnat forme pfecte ēt imperfecte: qꝛ sunt vnius rōnis. Tertio

Auerroes in p̄mo auscultatiōis phice.cōmē.69. ex ꝓpria
intētiōe sumit omne adueniēs enti in actu esse accidēs:
qđ si intelligis perfecto:nō hȝ intentū cōtra auicēnā . nā
forma corporis est in potētia ꝯfusa ⁊ valde imperfecta.
Circa has ꝯdictiōes debes scire ꝙ forᵃ sūbalis pōt dupliꝛ
ꝯsiderari:vl' in rōne disponētis: vel i rōne pficiētis.Ōis
forma disponēs ad vlteriorē formā est vel cōfusa ⁊ gene
rica.vt forma corporis:vel remissa vt forma elemētaria.
Similr omnis forma perficiēs:vel est pfecta:vel inten/
sa:vt forme elemētarie intēse. Ex ħs sequiṫ p̄mo contra
auicēnā: ꝙ si forme elemētarie nō remittunṫ in mixto.
tunc omne adueniēs est accidēs. nam si nō remittunṫ:⁊
sunt specifice.ḡ perficiētes : ⁊ omne adueniens post esse
perfectū est accidēs.Sequiṫ secundo ꝙ si in mixto sunt
remisse: sunt ibi vt disponēs ⁊ non vt perficientes : ⁊ sic
nō omne adueniēs erit accidēs . Secūdo debes scire:ꝙ
lȝ tota forma:⁊ pars forme sint eiusdē rōnis inter se ꝯpa
rate:nō tamē respectu tertꝫ. Nā quātū ad esse disponēs
sūbm vel perficiēs sortiunṫ diuersas rationes:⁊ sic respe
ctu tertꝫ differūt rōne.nā si capiṫ sub esse perfecto perfi
ciēte subȝ sortiṫ rationē vnā.Si sub esse disponētis sorti
tur rationē aliam:⁊ sic differūt ratione . Sic nō pōt dici
de qualitate respectu forme elemētarie . nā qualitas est
vel eēntialis dr̄ia elemēti:vel ꝓprium accidēs.modo in
eis que sunt eiusdē essentialitatis: quicqđ competit vni
competit ⁊ reliquo.ita.n.est tota qualitas essentialis to/
ti forme: sicut pars parti:vt auerroes docet . secundo de
anima. Quare si pōt forma esse sine parte ꝓpꝛiꝫ:⁊ sine to
to esse poterit: cū totū ⁊ pars sint eque essentialr̄ forme.
Modo forma perfecta elemētaria : ⁊ pars eius nō sunt
eiusdē essentialitatis respectu mā̄e:⁊ ꝓpterea non opȝ si
mā per partē disponaṫ: ꝙ per totā formam etiā dispona
tur: sed quo modo valeat ratio auerroys cōtra auicēnā:
posterius dicemus . Nūc vō satis sit tollere in dictis eiꝰ
cōtradictionē. Per hec ablate sunt repugnātie: cuȝ.n.di
cit Auerroes vnū sūbm nō posse habere nisi vnā formā:
intelligit de perficiēte:cum vō dicebaṫ partē forme ⁊ to
tam esse eiusdē ratiōis:iam diximus verum esse:eis con
sideratis inter se non respectu materie. Et diximus non
esse ita in qualitatibus elementarꝫs.Cum etiā adduce/
batur verbū eius in p̄mo auscultationis physice: iam di
ximus illud verbum esse intelligendū post aduentū for
me perficiētis;secus aūt est post aduentū forme disponē
tis:⁊ hoc modo possunt solui omnes auctoritates Aristo
telis.⁊ Auerroys alibi.si īfinite essent . Ex his perspicua
est differētia inter formas accidentales ⁊ substantiales.
Nam sūbalis recipitur in materia prima subiectiue: lȝ
dispositiue possit recipi etiā in ente in actu.accidentalis
vero recipiṫ soluȝ in ente in actu perfecto. secundo per/
spicuum quomodo generatio est transmutatio totius in
totuȝ nullo sensibili remanente. vt primo perygeneseos
scribit Aristoteles.hoc.n.(vt Auerroes scribit ibideȝ in
paraphraxi eiusdem verbi.cōmen.24.)verum erit pro
quāto nihil remanet in materia:qđ sit subiectū essentia/
liter ei in qđ est trāsmutatio: ⁊ p̄ncipalr̄ materia est sub/
iectum generatiōis. sūbm aūt aliarū transmutationum
nō est materia nisi remote. Intellige ergo nullo sensibi/
li remanēte.vt subiecto p̄ncipali: sed remanēte vt dispo
sitione nihil prohibet.sic ḡ ablate sint difficultates auer
roys ex eius dictis.

¶ Difficultates ꝯtra motiua Auerroys facta pro p̄ncipa/
(li proposito. Caput. XII.

Due rationes efficaces colliguntur. 3º celi ab Auerroe. Al
tera circa textus expositionē: altera circa di/
gressioneȝ. Prima ḡ est: elementū est ex quo componiṫ
res ⁊ in ea manet.ergo elementuȝ manet in mixto. Se/
cunda vero est.si elementa non manerent in mixto: sed
omnino corrumperētur adueniēte forma mixti:īmedia
te susciperet omnē formaȝ sine ordine.hec.n.due sunt ra/
tiones:q̄bus ipse ꝓbauit elemēta remanere actu in mix
to. Modo videṫ ꝙ p̄ma nulla sit.nam illa definitio ele/
menti est p̄me mā̄e.vt etiā ipse 5º p̄me phie.cōmē.4.di/
cit.elemētū.n.diciṫ de causis intrinsecis : ⁊ potissime de
mā p̄ma.Secūda etiā nō valet.nā natura in fieri ⁊ trās/
mutari seruat ordinē:sed in perfici ⁊ facto non seruat or
dinē.Quādo ḡ natura ex elemētis facit mixtū seruat or
dinē in transmutatione.nō aūt in perficiendo.Nam for
ma mixti pōt ita imediate perficere materiaȝ: sicuti for
ma elemēti:lȝ nō sic in fieri ⁊ transmutari.ḡ secunda ra/
tio nulla. Sed viri sic dicentes (pace eorū) non recte re
uoluerunt volumina Aristotelis. Nam lȝ illa definitio.
quinti metaphysice competat materie : competit etiam
omni cause materiali:etiam elemēto:⁊ partibus: ⁊ cete/
ris.vt materia acceptis. Et ꝙ ita sit : lege verba Aristo/
telis 3º celi:q̄ sic inquit.Sit itaq3 elemētuȝ corporuȝ ad
qđ alia corpora diuiduṅṫ intus existēs potētia aut actu.
hoc enim vero modo:adhuc dubitabile.ipsum aūt indi/
uisibile in altera spē. tale autē est elementum omne. In
his verbis vnum habemus perspicuū.s.elementum ma
nere in re: ⁊ per cōsequēs ꝙ definitio elemēti competit
quattuor corporibus. Alterū dubium vtrū maneat actu
vel potētia: nec Auerroys per illud p̄mum argumētum
intendit ꝓbare elemēta remanere in mixto. vt quidam
male sentiunt:immo vult ꝙ per corruptionē figure non
corrūpatur penitus:ita vt nec actu: nec potētia maneat:
quia sic perderet rationē materie ⁊ elemēti. Per illud ḡ
argumentū Auerroes nō vult probare: nisi ꝙ elemētuȝ
penitus nō corrumpaṫ:quia saltem dȝ remanere . vt sit
pars mixti actu:vl' potētia : ⁊ hoc nō tantū dicit Auerro.
sed aristoteles.errant ergo in p̄mo:quia credūt auerroē
per illud probare elementa remanere in actu : ⁊ non est
ita. Circa secundā Auerroes supponit duo ꝙ fieri essen/
tialiter ordinaṫ ad factum : ⁊ transmutari ad mutatum
esse : ⁊ hec est intentio Aristotelis. sexto physice auscul/
tationis. Ponunt secundo fieri ⁊ factuȝ ita se habere: ꝙ
quicquid est de essentia : ⁊ essentiale vni: ⁊ essentiale dȝ
esse alteri. Nam si fieri est de essentia facti: ⁊ omne essen
tiale ipsi fieri erit essentiale facto. his duobus acceptis:
ratio Auerroys tenet. Nam si natura essentialiter suat
ordinem in fieri:cum fieri sit propter factum : ⁊ in facto
debet seruare ordinem;quare si elemēta.sunt partes fa/
ctionis:erunt partes facti esse . Secūdo potest hec ratio
Auerroys confirmari. Nam fieri est factum incomple/
tuȝ.motus enīȝ ⁊ terminus motus sunt vnius spēi : ⁊ nō
differunt nisi penes perfectuȝ ⁊ imperfectū.vt traditur
quinto physice auscultatiōis. cōmento nono.ergo quic/
quidest essentiale vni est alteri nō repugnans ⁊ essentia
le.ergo si ordo est de essentia transmutatiōis. erit etiam
de essentia perfectiōis. Tertio dispositiōes fuerūt indu
cte ꝓpter fieri: ⁊ fieri est ꝓpter factū.ḡ dispositiōes sunt
inducte ꝓpter factū:tanq̄ ꝓpter vltimū finē : sed adue/
niente fine vltimo:nō debent corrumpi media:que fue/
runt propter illum finem: immo perficiuntur.aliter co/
narentur ad terminum non in futurum peruenturum.
ergo frustra . Multe alie possunt esse rationes confir/
mantes rationem Auerroys. sed hec satis sunt. Hec de
rationibus eius.

¶ An elementa possint dum sunt separata venire ad mi/
xtionem. Caput. XIII.

Recētiores solent q̄rere an mixtio sit poſsi'is: quod mihi dissonū est. nā mixtio est. ḡ nullus dubitat an sit possi bilis: ⁊ ꝑpterea vr̄ mihi illud eē q̄ōne dignū: an. s. elēnta (dū in ꝓprijs sunt speris) pōssit veni re ad quēdā locum cōmunē. vbi inter se agant ⁊ patian/ tur. tā diu vt ad minima reducta. possunt formaliter mi sceri. Quidaȝ perhypatheticorum ponentes mixtum: ⁊ mundum eternuȝ: ⁊ quodlibet generatum. dixerunt de facto mixtum esse: sed ipsum nunq̄ ex elēntis p̄mo ꝓdu/ ce: sed ex mixto. vt hoīem ex spermate: ⁊ sperma ex cibo: ⁊ cibuȝ ex terra mixta: ⁊ terrā mixtā: ex cadauere: vel al/ tero mixto: cadauer ex hoīe. Sicq̄ȝ circulo oīa fieri infi/ nita. Sed elēnta separata ad mixturā nouiter cōcurrere: tanq̄ extraneū: ⁊ innāle pretermittunt. sic ḡ mixtū esse affirmāt: ⁊ per ɔ̄ns ipsuȝ esse possibile nō negant. Elemē ta tamē separata ad mixturā venire esse innāle: ⁊ nunq̄ factū enitunt̄ ꝓbare. Primo. qꝛ locus ille cōis: vel esset sursum: vel deorsum: vel in medio hoꝝ: sursum non: qꝛ terra nāliter sursuȝ nō mouet̄: deorsuȝ minime: qꝛ ignis deorsum violenter ducitur in medio minime: qꝛ ambo violēter venirēt. Scdo. tūc in fundo maris posset ignis esse. nā multa mixta ibi fieri comptū est. Ergo nō ex ele/ mētis. Tertio. si fieret: vel potētijs elēntoꝝ cōcurrentibꝰ equaliter: vel aliqua p̄dominanti. Si p̄mū: tunc nō esset vnio. Nā ab equalibus: non prouenit actio. si a predomi nanti: tūc paruo tēpore duraret. nā cū sit agens naturale applicatū passo: corrūperet illud. His argumētis videt̄ elemēta misceri esse ɔtra naturam: ⁊ sic esse impoīe. naȝ innaturale est impossibile nāe. Qꝛ mixtio non sit possibi lis hoc modo perspicuum.

Argumēta ɔ̄ hāc pōneȝ ⁊ zᵃ positio. Caput. XIIII.

Quod elemēta c ꝓprijs spis possint de nouo misceri: mul tis argutijs qdā recētiores astruunt. Primo. qꝛ elēnta sunt mixti causa. vt mā̄ cōpositi cau/ sa. ḡ sicut mā̄ frustra esset: nisi interduȝ ex ea fiat cōpositū: sic elēnta ociose essent: nisi quandoq̄ȝ ex eis mixtū fieret. Scdo. pōt mixtuȝ resolui ad elēnta. vt oēs testant̄. ḡ ex eis fieri de nouo. Naȝ vna met est via. Ter/ tio. pōt oīa quattuor elēnta ɔcurrere ad vnū locuȝ cōem. ibiq̄ȝ agere ⁊ pati: atq̄ȝ ad mediuȝ redire: ⁊ sic ex eis fieri mixtum. Ex his perspicuū nō tantū mixtum esse ex elēn/ tis: sed ipsuȝ quādoq̄ȝ ex elemētis reparari: atq̄ȝ nouiter edi. Et lȝ hec sit veritas. Fortasse argumenta hec nō co/ gunt. Primo. qꝛ fortasse dicerēt: ꝙ sicut materia nunq̄ inuenit̄: quin sit pars compositi: ita nec elementū qn sit pars mixti. Et tunc dicerēt elemēta esse ꝓpter mixtum: nō vt veniāt ad mixturā: ſȝ vt semper sint mixti partes.

Amplius mixtū resolui ad simplicia elemēta est cre/ ditū: nō tamē demonstratū: vel per se notuȝ. Adhuc ele menta posse cōcurrere: supponit ea quādoq̄ȝ fuisse sepa/ rata: modo illi volunt nunq̄ elemēta esse separata: quin sint partes mixti. Ideo nō possunt de nouo misceri: cum semper sint mixta. Hec positio ⁊ si sit contra Aristotelē: nō tamē video magnas demonstratiōes contra eam. Et ego cū multis annis reuolueriȝ volumina Aristotelis ⁊ alioꝝ: nōdū vidi demonstratiōes contra hāc. videt̄ ergo mihi fortasse Aristotelē supponere vnum. s. ꝙ elementa simplicia sint in rerū natura in ꝓprijs locis ⁊ speris. hoc .n. supposito ꝓculdubio elemēta posse venire ad mixtu ram sequit̄ demonstratiue. Illa tamē suppositio pōt sic persuaderi. Primo. ꝙ omne tale participatiue est redu/ cibile ad tale per essentiā: qđ de ipso sit tale. Cū igit̄ mix/ tum sit elementatum participatiue. ḡ est aliqđ elemētū per essentiā: qđ seipso sit tale. Secūdo triplex est motus simplex in rerū natura. ḡ triplex corpus simplex. vt gra/ ue. leue. ⁊ celuȝ. Tertio. videmus igneȝ moueri sursum: vel qꝛ ibi est locꝰ ɔseruatōis eiꝰ: vel qꝛ locus corruptōis. nō qꝛ locꝰ corruptiōis: qꝛ tūc nō moueret̄ nālr̄ illuc. Si ibi est locus conseruatōis ignis. ergo necesse est ibi ignē esse. nā natura fecisset frustra cōseruatiuū: quo nihil con seruaret̄. sicut frustra calciamētū: quo nullus pes calcia tur. Quarto. quattuor sunt possibiles ɔiugatiōes qualita tum naturaliuȝ: ⁊ nihil est possibile in natura: quin sit in aliquo indiuiduo spēi illius. ergo si quattuor sunt possibi les coniugatiōes: de facto erūt quattuor indiuidua illo/ rum. Hec eadeȝ ꝑsuaderi possunt signis. Uidemus oēs aquas (vt dicit Auerroes) moueri ad mare: qđ est locꝰ ɔseruatiōis aquaꝝ: ⁊ videmus oēs ignes moueri sursuȝ. ergo ibi dȝ esse locus cōseruationis oīum igniū. Secun/ do. videmus ranas pluere: ⁊ hoc vidi neapoli. dū ibi in/ ceperā studere artibus. Auicenna testat̄ vitulum semel pluisse: ⁊ nos videmus tonitrua quottidie in media re/ gione generari: que eē ex elemētis nemo dubitat: ⁊ alia multa solent induci. His ɔcessis. ꝓculdubio dici pōt nō tantū mixtū esse: sed vbi nullū mixtū esset: elemēta pos sent tali mō disponi. vt ex eis mixta fiant.

Si ergo ignis ē ter ra ēt ē qꝛ fīvnū ɔtra riū ē in re/ rū nā: ⁊ al tep: ⁊ si ex trema. ꝗ media.

Qua virtute elementa veniant ad mixtū: vel ad locuȝ generationis mixti. Caput. XV.

Sapientes fere oēs conuenere elemē/ ta virtutibus proprijs non posse venire ad locuȝ mixtionis: nec proprijs virtutibus (etiā si sint in loco mixtionis) mi xtum generare. Tria. n. sunt in elemēto. s. for ma. materia. ⁊ dispositio qualitatiua. perspicuū. n. est ele menta: nec suis materijs: nec suis qualitatibꝰ posse ad lo cum mixtiōis venire: nec (etiā si venissent) mixtuȝ ede/ re. Qꝛ vero nec suis formis: persuadent. Primo. quia ele mēta suis formis nō magis sunt apta generare hoc mix/ tum: q̄ illud. Nā sunt in potētia ad omnia mixta. omne aūt in potētia de se ad multa: eget aliquo exhēte de potē tia ad actū vt phi declararunt. Secūdo. elementa intē/ dūt suis naturis generare sibi similia. ḡ mixta sunt geni/ ta p̄ter intentionē elemētoꝝ: ⁊ sic si alia virtute nō eēnt genita: essent a casu: ⁊ preter intentionē cuiuslȝ agentis. Uliter ḡ cōcludendū est elēta suis formis: nec venire ad locum mixtionis: nec mixtū generare. Sed tunc queres virtute cuius veniunt: ⁊ virtute cuius mixtum generēt. Secundo specialiter in doctrina Auerrois est difficul/ tas quo mō concurrunt elementa ad mixtionem: an vt agētes virtutes: an vt materia: ⁊ dispositiones materia les. Ad p̄maȝ. Plato in timeo credit elementa venire: ⁊ agere virtute anime mundi: quā deus in medio locauit. de qua Themistius in libꝰ de anima. ⁊ Alexāder satis. Auicēna ait virtutē illam esse colcodeā: que est inteꝰ spe/ re actiuoꝝ ⁊ passiuoꝝ. Auerroes aūt ⁊ Aristote. ait vir/ tutem illam esse celestē. hanc. n. appellat naturā vniuer/ si. virtus. n. ista fit ꝓut sol decurrit per orbē decliuē p̄n/ cipalr̄: ⁊ inquantū in tali decursu cuȝ erraticis ⁊ fixis di/ uersimode figurat̄. Ex his eniȝ figuris per calorē solis ⁊ eius radios fertur in aere virtus generatiua: cui elemē/ ta obediunt: ⁊ ꝓpter quā veniunt ad locū generationis: ⁊ ꝓpter quā mixta generant̄. Hec enim virtus nō est in/ fluentia. vt quidaȝ credunt: sed calor solis diuersimode actuatus. ꝓut diuersas capit actuatiōes a decursu solis per çodiacū: ⁊ a diuersis cū reliquis stellis cōfiguratiōi/ bus. Iste enim calor solis vehitur ad nos luce ⁊ motu: ⁊ alterat aerem continentem: qui postmodum mouet ele menta ad locum generationis: ⁊ ad mixtionem: et hec

est positio Aristo. ꝛ Auerro. 12. metaph. cōmē. 18. ꝛ Ptho-
lomei in lib. apotbelesmaton. ¶ Ad 2m dōm elnta virtu
te hac celesti: ꝛ diuina ad locū cōem venire: vtute hac ēt
agere ꝛ pati iter se: ꝛ sic ad mixtionē ɔcurrūt vt agētia: ꝛ
tā diu: q̄ diu frangunt̄: qbus fractis ꝛ p minima copula-
tis ɔtinuat̄ mā ꝛ q̄titas: ꝛ in eodē instāti virtute celesti
forma inducit̄ mixti: que est forma p̄me māe: que p̄erat
elntis: elntis ɔcurrentib9. vt dispōnib9 mālib9: nec elnta
remanēt ,pprys q̄titatibus terminatis: ꝛ ,pprys formis
pfectis: sed eidē māe insunt: cui inest forma mixti q̄tita
tibus ꝛ q̄litatib9 forme mixti vltime. ¶ Scōm g̃ auer-
roē elnta vt agētia instrūalia veniūt ad locū cōem: ꝛ ɔcur
runt ad mixtionē. In mixto v̄o eē remanēt vt dispōnes
māles: ꝛ sic de agētib9 ɔuertunt̄ ad māles dispōnes. Nā
p̄mo erāt pfecte suis formis: ꝛ suis q̄titatib9: ꝛ q̄litatib9:
ꝛ sic erāt q̄si seipsis: deinde in mixto: qꝛ sunt grā for' vlti-
me ꝛ ,ppter illa: ꝛ dispōnes illius: cōuertunt̄ ad nām ma
terie: eo qꝛ fracte fuerūt ꝛ imperfecte. Aliter g̃ elnta age
bant: ꝛ alr̄ sunt in mixto. Ex ys pspicimꝫ cur ex elntis di
uersa fiūt mixta. nā lꝫ ipsa sint eadē: tn̄ diuersis ,pportōi
bus cōmiscent̄: cōmiscent̄ aūt diuersis modis: qm̄ v̄tus
celestis oī hora variat̄. vt dicit Ptholo9. Multe alie du
bitatiōes fiūt a recētiorib9: que certe vtiles sunt ꝛ singu
lares: q̄s scripsissem: nisi qꝛ nec addi: nec minui eis pōt:
,ppterea curiosus pergrat eas in libris de gnōne. ¶ His
habitis facile est soluere argta p̄me pōnis recitate capite
13°. Primū qdē: qꝛ lꝫ multe violētie ɔcurrunt: tn̄ nāliter
elnta veniūt ꝛ agūt: sed qua naturalitate: dicemus post.
¶ Sōm ēt tollit̄. nā lꝫ elta possint nāliter (vt dicem9)
venire ad locū ꝛc. nō opus est semp vt veniāt. Interduꝫ
.n. ignis adest in terra: ,ppter mixtionē. In media regiōe
est aliq̄ cōgelatio loco terre: aliq̄ hūida: loco aque. ignis
v̄o fert̄ in exalatiōe. ¶ Ampli9 nō opꝫ semp oīa miscibi
lia ɔcurrere ,pprys formis ꝛ actu: sꝫ q̄nq̄ꝫ vt sunt in alio
mixto. ex quo cuꝫ elntis fit mixtum. vt in medio maris.
¶ Tertiū ēt tollit̄. nā opꝫ semp duo vel vnū elntū p̄do-
minari: ꝛ eē vt formā: ꝛ reliq̄ vt mām. Ex qb9 fit mixtio:
nec opꝫ vt statiꝫ corrūpant̄. naꝫ lꝫ sit actiuus: reliq̄ sunt
apta resistere: ꝛ maxime v̄tute celesti ꝛ virtute aīe. Quo
miscibilia veniāt ad mixturā: perspicuū.

¶ Argumēta ɔ̄ positionē Auerroys. Caput. XVI.

OMnes fere latini ɔ̄dicūt Auerroy: ꝛ qdā viri acuti valde
arguūt. ¶ Primo. for' elntaria nata est ɔsti
tuere suppositꝫ p se subsistēs i genere sube.
g̃ si sunt plures forme eltarie in mixto: que-
libet ɔstituet suppositū: ꝛ sic in oī mixto essent plura sup-
posita: qꝛ ibi erit suppositū aque: ꝛ suppositū ignis. quoꝝ
qðlꝫ natū est per se subsistere. ¶ Scdo. oēm subam cor-
poralē ɔseqt̄ quātitas: que est ,ppa passio sube corporee.
vt auerroes in lib. de suba orbis: sed forma elti q̄tūcūq̄ꝫ
remissa cuꝫ mā ɔstituit subam ɔpositā. g̃ ipsam ɔseqt̄ ,p-
pria q̄titas sicut passio ,ppa: sed eadē ,ppa passio non est
pluriū suboꝝ. g̃ in vno subo erūt plēs quātitates: vt alia
q̄titas mixti ꝛ alia elti: ꝛ nō erit mixtio nisi in xpo. ¶ 3°
mixtū gnātur ex elntis vel elto: ꝛ corrūpit̄ in illa. g̃ talis
est icōpossibilitas iter formā mixti ꝛ formaꝫ elti: q̄lis est
iter terminū a quo gnōnis: ꝛ terminuꝫ gnōnis ad quē. g̃
nō ɔpatiunt̄ se in eodē subo sīt for' mixti ꝛ forma elnti.
¶ Hec tria argta sunt meliora ꝛ fortiora: que pn̄t tāgi ɔ̄
auerroē. ¶ Arguūt aly ɔ̄ eūdē. Prio. qꝛ tūc vnū indiui-
duū eēt in q̄tuor spēb9. nā quelꝫ for' subalis dat̄ eē: ꝛ ibi
sunt q̄tuor for': imo q̄nq̄ꝫ. g̃ in q̄nq̄ꝫ spēb9. ¶ 2° tūc ignis
staret sub maiori dēsitate q̄ sit illa aque ɔ̄ auerroē in li°
de suba orbis. ꝛ ɔ̄ña pspicua de igne exn̄te ī mixto ter-
reo. ¶ 3° tunc for' elntarie starent in mixto violenter: ꝛ
sic mixtū eēt qðdā violentū. ɔ̄ña perspicua. nā nāliter
elnta iclinant̄ ad ,ppas spheras. ¶ 4° ex plurib9 entib9
in actu nō fit vnū. vt 2° tradit̄ de aīa. ¶ 5° oēs for' elnta
rie sunt in quolꝫ pūcto māe mixti. g̃ penetratio formaꝝ
subaliū. ¶ 6° qm̄ mixtū fit de nouo ex elntis: māe eltoꝝ
vel manēt cū formis eoꝝ: vel nō. Nō est dōm q nō. Nā
for' nō pn̄t manere absq̄ꝫ mā. Si sic: ꝛ oīa fiunt simul in
mixto p totū. g̃ ille se penetrabūt. ¶ 7° ex materys eltō
ruꝫ nō pōt resultare vna cōis mā. vt oēs scribūt. g̃ ex for
mis nō resultabit alia for'. tꝫ ɔ̄ña ex sili. ¶ 8° seqt̄ q for
ma ignis staret in mā: quasi sine caliditate: qð falsuꝫ est.
ɔ̄ña pbat̄: qꝛ in lapide pauca est caliditas: ꝛ in ipso for'
est ignis. ¶ 9° tūc nō quelꝫ gnō vni9 esset corruptio alte
rius. nā qm̄ mixtū generat̄ vel corrūpit̄: tūc oēs for' elta-
rie remanēt. ¶ Adhuc arguūt aly p°: qꝛ si miscibilia re-
manerēt i mixto: tūc mixtū nō differret eēntialr̄ ab eln-
tis. ¶ Scdo auc̄te ,pculi. causa est v̄tualr̄ in suo effectu.
Sed mixtū est effectus eltoꝝ. g̃ elnta sunt v̄tualr̄ in mix
to ꝛ nō formalr̄. Rursus arguūt aly. si miscibilia remāe
rent in mixto: tūc vna dispō eēt ad oēs formas: ꝛ sic vna
eēt respcū aque ꝛ respcū ignis dispō: qð est dissonū. Hec
sunt argta que solēt iduci ɔ̄ auerroē: q̄tū ad p̄ncipale.

¶ Solōnes argumētoꝝ ɔ̄ Auerro. Caput. XVII.

PRo solutiōe oīum taliū: ꝛ similiꝫ debes scire q for' elta
rie alr̄ sunt in mixto: alr̄ sunt in ,ppo elto. sunt
.n. in mixto. vt dispōnes: ꝛ ,ppterea fuit necū
eas eē sub eē remisso. vt diximus. nō. n. dispō
dꝫ eē ita itensa in ,ppo subo: quēadmodū in subto exneo.
Nā in subto ,ppo est pp se: vt ɔstituat spēꝫ. In alieno v̄o
subto. vt disponat. forma g̃ eltaria est in mixto. vt dispo-
nēs mām ad vlteriorē formā: ,ppter ordinē nālēꝫ. est v̄o
in ,ppo elnto. vt pficiēs ꝛ ɔstituēs ɔpositū in spē. ꝛ iō ibi
est sub eē perfecto ꝛ intenso. Ulterius debes scire q nul
la dispō denoīat subm: cui9 est: nisi denoīatiōe cōposita.
Forma aūt pficiēs reponit cōpositꝫ in spē. ꝛ iō ab ea su
mit̄ dr̄ia eēntialis. ¶ His acceptis nō est difficile solue
re argu'ta inducta. ¶ Ad p'm dōm: q forma eltaria nata
est ɔstituere indiuiduū in spē: qm̄ inest māe s̄m esse perfe
ctū: ꝛ grā sui: ꝛ nō vt dispositio ad vlteriorē formam: ꝛ sic
nō opꝫ mixtū esse q̄tuor supposita: vel sub quattuor spē
bus. Cū nō quelꝫ eaꝝ ɔstituat mām in spē: sed potius di
sponit ad spēm. ¶ Ad 2m dōm: oēꝫ subam corporalē pfe
ctā: ꝛ inductā in mā sui grā: ꝛ nō vt dispōnem ad vlterio
rem formā: ɔsequi ,ppriam q̄titatē terminatā: ꝛ hoc mō
nō est in casu. sunt. n. forme elntarie (vt dicemus) dispo
sitiones grā alterius inducte. ¶ Ad 3m dōm mixtū fieri
ex elntis: inquātum rō termini ad quē est forma vltima
mixti. Elementa v̄o esse terminuꝫ a quo: inquantum for
ma elementi est perfecta. Modo forma mixti vltima ꝛ
forma elemēti pfecta sunt incōpossibiles: sꝫ forma mix-
ti cū forma elnti imperfecta vel remissa nō est incōpossi
bilis: imo vna ordinat̄ ad alterā vt in terminū ad queꝫ.
¶ Ad 4m dōm: q nec vnū indiuiduū est in quatuor spe
ciebus: nec in mixto eē q̄tuor indiuidua. Nā lꝫ for' eln-
taria det esse: nō dat esse p̄ncipalr̄: sed dispositiue ad alte
rum a quo est spēs ꝛ pfectio. ¶ Ad 5m dōm. illud esse ve
rum quādo forma ignis est in mā dispositiue: vt. i. dispo-
sitio: ꝛ nō perfectiue vt perfectio. ¶ Ad 6m. elnta sunt in
mixto violēte s̄m naturas ,pprias. nāliter v̄o s̄m ordinē
vniuersi. hoc est s̄m nām vlem. vt dicemus. ¶ Ad 7m di
cendū. formas elementarias esse in toto mixto: ꝛ in quo-
libet puncto materie mixti: ꝛ tamen non est penetratio:
qꝛ nō sunt ibi p̄ncipaliter vt perfectiōes: sꝫ vt dispōnes.

vnū sicut q̄litates que sunt in mixto: non se penetrant: q̄ꝛ
sunt ibi dispositiue ⁊ nō ꝑncipalr̄. Sic forme elemētarie
nō se penetrāt. nā sunt in mixto dispositiue ⁊ nō ꝑncipa-
liter. Adhuc extrema sunt in medio ⁊ in eodē subto: ⁊ in
quolibet puncto subti: ⁊ tamē nō ꝓpter hoc se penetrāt.
nā duꝫ vnū remittit̄: reddit̄ potēs recipere suū ꝯtrariū.
⁊ eodē modo est in ijs. ¶ Ad 8ᵐ dōꝫ ꝙ dū elīta veniūt
ad locuꝫ cōem: Inter se agunt ⁊ patiunt̄: tādiu donec re-
ducunt̄ ad ꝓportionē: que esse pōt dispō vltime forme: ⁊
tunc virtute celesti in ꝑmo instanti inductiōis forme vl-
time: oēs mā̃e que preerant: fiunt vna: que simul tēpore
recepit oēs formas elīarias: ⁊ vltimā formaꝫ mixti: ⁊ sic
remanēt eedē mā̃e: non tñ ꝓprijs quātitatibus diuerse:
sed vna materia oiuꝫ. ¶ Ad 9ᵐ dōm in lapide esse parū
ignis. ⁊ ideo ibi est parum caloris: nec est incōueniēs ad
remissionē qualitatis remitti formā vt dicemus. Et per
hoc nihil ꝓhibet formā ignis esse in mixto in fundo ma-
ris. nam ibi est sub esse remisso ⁊c. ¶ Ad 10ᵘᵐ dōm ꝙ qñ
mixti desinit esse: tunc desinit ꝓut forma vltima est ra-
tio termini a quo: ⁊ forma perfecta elīti est rō termini
ad quē: ⁊ sic si remanent: illud est alijs ratiōibus. ¶ Ad
xiᵘᵐ dōm mixtū nō esse tale per copulatū elītoꝝ. Sꝫ est
tale ꝓpter formā vltimā ⁊ ꝓpter eam dr̄t a miscibilib⁹.
hec. n. est positio auerroys. q̄cq̄d dicāt alij. ¶ Ad 12ᵐ di-
cendū elīta esse in mixto quodāmodo in potētia: ⁊ quo-
dāmodo in actu: ⁊ sic virtualiter aliquo mō. hoc aūt post
modū plene dicet̄: nūc satis ꝑ auctoritate ꝑculi. ¶ Ad
vltimū ꝯcedo totū. est. n. vna dispositio respectu omniū
formarū elītariaruꝫ. nam forme elītarie inducunt̄ sub
esse remisso. Modo est iste ordo ꝙ semper prior disposi-
tio est ꝓpter secundā vsq̄ꝫ ad formā vltimā. vt auerroes
ait. 12. prime ph̄ie.

¶ Argumēta ꝯ fundamētū Auerroys. Capit. XVIII.

Auerroes ꝯtradicēdo Auicen. ꝓbat
formas elīarias remitti ad
remissionē q̄litatū. nā si forma pōt stare sine
parte q̄litatis. ḡ sine tota. nā est rō toti⁹ ⁊ par-
tis. ¶ Cōtra hec totus mūdus fere isurgunt.
Primo. q̄ꝛ in ꝑdi̅ᶜᵃᵐ scribit̄ subas nō suscipe magis ⁊ mi-
nus. ¶ Scd̄o. q̄ꝛ tunc ad subam eēt motus. nā ois succes-
siua mutatio est motus. ¶ Tertio. tunc in medio essent
plures forme elītarie remisse: ⁊ sic mediū eēt in q̄ttuor
spēbus. nā quelibet dat esse. ¶ Quarto. nihil est magis
tale in noīe elīti. ḡ elītū nō suscipit magis ⁊ minus. ¶ 5º
tūc nullū elītū posset alterari pura alteratiōe. nam non
posset alterari nisi remissa qualitate: ⁊ p ꝯñs remissa for-
ma. ¶ 6º tunc vnū elītū non posset imediate fieri ex al-
tero. nā dū ex aqua fieret ignis. oporteret aquā remitti:
⁊ sic venire ad mediū: ⁊ per ꝯñs nō imediate: q̄ꝛ imedia-
te tale est esse absq̄ꝫ medio. ¶ 7º tunc ex duobus elītis
posset fieri mixtū. nam cū ignis nō posset aquā calefacere:
nisi remittēdo formā eius: ⁊ itroducēdo formā ignis:
in medio calefactiōis erit vnū mixtum ex illis duobus.
¶ 8º sequit̄ ꝙ in omni gnōne mixti esset multitudo mi-
xtoꝝ media. nā semper ex noua ꝓportōe formarū elīto-
rum esset vnū nouū mixtū. Sed in quolꝫ instāti trāsmu-
tatiōis est alia. ḡ in quolꝫ eēt alia mixtio: cuꝫ ḡ in tempo-
re trāsmutatōis sint infinita instantia. ḡ infinita mixta.
¶ 9º tunc aer frigidus in hyeme esset plus aqua: q̄̃ aer.
nā magis sunt q̄litates aque. Probauit auerroes inten-
tum dupl̄r. Tū q̄ꝛ forme ille sunt medie. Tū q̄ꝛ si forma
ꝑfecta posset stare sine pte qualitatis. ḡ sine tota. ¶ In-
surgunt illi met ꝯ hec argumēta. Primo. q̄ꝛ tūc iter ꝯdi-
ctoria daret̄ mediū. Nā inter subam: ⁊ accidēs dat̄ me-
diū. Sed suba nō est in subto: acciñs est in subto. Hec sūt
ꝯdictoria. ḡ vt supra. Adhuc mediū est eiusdem generis
cum extremis. 10º ꝑme ph̄ie. Sed suba ⁊ accidens nō pñt
esse eiusdē generis. ḡ nec inter ea dari mediuꝫ. Rursum
omnis dr̄ia ꝫm formā subalē variat spēm. 8. metaphy. ḡ
si forma ignis reciperet magis ⁊ minus: tūc ignis dr̄t spē
a semet. ¶ Cōtra secundā insurgūt. nā eo dato ꝓbarem
mixti formā posse esse sine tota qualitatiua dispōne. nā
si pōt eē sine parte. ḡ sine tota. sic arguit auerroes. ¶ 2º
arguūt. per idē mā posset esse sine forma. nā pōt esse sine
hac: ⁊ sine illa: ⁊ quelꝫ cuiꝫ est eiusdeꝫ rōnis. ḡ sine for⁹.
¶ 3º ꝑ idē corp⁹ sine loco. Nā pōt eē sine hoc loco: ⁊ sine
illo. ḡ sine toto loco. ¶ 4º si forma elītaria remittit̄: vel
ad remissionē alteri⁹ qualitatis vel ambaꝝ: nō vni⁹ tñ. Uel nō ambaꝝ
nā dū generat̄ ignis ex aqua: remittunt̄ ambe: nec vni⁹
tñ. vt in gnōne aeris ex aq̄. ¶ 5º tūc gnō elīti esset alte-
ratio. Nā dū ex aqua generat̄ ignis: aq̄ remittit̄. ḡ eadē
est nūc minus aqua: ⁊ nūc magis: ⁊ sic alteratio. Hec sūt
meliora argumēta: que solent fieri ꝯ auerroem.

¶ Defensio pro Auerroe. Caput. XIX.

Nunc volum⁹ defendere veritateꝫ.
Et primo suppono ad
mentē auerroys nūc eē impertinēs an forma
elītaria limitet sibi alteꝝ: vel ambas q̄litates
in sūmo. Nā siue sic siue alr̄: nō tollit̄ ꝓpositū.
¶ Est ꝑterea vtraq̄ꝫ ps ꝓbabilis in opione hui⁹: ⁊ in lo-
cis diuersis euersis loquit̄ modis. ¶ Tūc dōm funda-
mentū auerroys eē vnū. In quo ipse petit sibi ꝯcedēdū
alteraꝫ saltē q̄litatē esse elīti ꝓ⁹ accidēs ⁊ eēntiale. Ad
h̄ adducere pōt plures ꝯiecturas. Primo. q̄ꝛ q̄ōlꝫ elīuꝫ
definit̄ per h̄ꝯ q̄litates. vt discutienti 2ᵐ de gnōne con-
stat. Illud aūt eē nō pōt nisi: q̄ꝛ q̄litates ille sunt vel dr̄ie
eēntiales: vel ꝓpa accn̄tia elītoꝝ. ¶ 2º ois spēs dꝫ h̄re
aliq̄d accñs ꝓpriū: quo mediāte exerceat ꝓpriā opatio-
nē. Mō nos videmus ignē exercere opōneꝫ ei⁹ ꝓpriam
mediāte calore: ⁊ aquā mediante frigore. ḡ calor est pro-
priū accñs igni. frigus aque. ¶ 3º videmus vigēte calo-
re ignē multiplicari: ⁊ vigente frigore aquā. Ex ijs petit
auerroes sibi ꝯcedēdū qualitates eē ꝓprias ⁊ eēntiales
passiōes elītoꝝ. Tūc rō auerroys est efficax. nam si pōt
forma elīti perfecta eē absq̄ꝫ parte accn̄tis ꝓprij. pōt ⁊
absq̄ꝫ toto. nā pars ⁊ totū sunt equalis essentialitatis re-
spectu subti. Et ꝓpter hoc seq̄t̄ formas illas remitti ⁊ in-
tēdi. Aduersarij nec volunt: nec fortasse pñt hec itellige-
re: sed affectu mouent̄. ¶ Tūc per ordinē. ad ꝑmaꝫ iam
auerroys itelligit de formis ꝑfectis. vt sunt forme mix-
toꝝ ꝑfectoꝝ. ¶ Ad 2ᵃᵐ ꝑ nūc ꝯcedo acq̄sitioneꝫ forme
elīti fieri successiue ⁊ ꝯtinue: nō tñ esse motū. Nā mot⁹
apud auerroeꝫ nō dr̄t penes successiuū ⁊ istātaneū. Aug-
mentatio. n. apud eū motus est: ⁊ fit in istāti. sic gnō elen-
ti est gnō: ⁊ fit in tpe. Sed motus a mutatiōe dr̄t ratiōe
subti. nā subm motus est ens in actu: subm mutatōis est
ens i po⁹. Dr̄t etiā penes terminos a quo ⁊ ad quē. Nā ge-
neratio est a ꝑuatiuo ad positiuuꝫ: motus de positiuo in
positiuū: ⁊ hoc mō dr̄nt gnō elīti a motu. gnō. n. elīti est
in mā: motus i mobili: gnō elīti est de ꝑuatiuo in positi-
uum: motus de positiuo in positiuū. Sed an gnātio elen-
ti sit successiua ⁊ cōtinua: al's dicemus. Nunc vō sit dcm̄
in tantū. ¶ Ad 3ᵐ dicendū vt diximus: ꝙ quādo elemē-
ta sunt in medio: pñt dupliciter esse: vel in medio simpli-
citer: vl' in medio ordinato ad formā mixti. Primo mo-
do essentialr̄ mediū est sua extrema remissa apud eum:
sed accidētaliter est in spē medij: vt dici solet de rubore
⁊ ceteris. qñ vō sunt in medio ordinato ad mixti formā:
iā diximus in ꝑmo caplō. ¶ Ad 4ᵐ dōꝫ apud auerroeꝫ
in noīe elīti eē aliq̄d idiuiduū magis ⁊ min⁹ tale: lꝫ h̄ nō

sit famosum:est tñ verũ. vel dici põt nũq̃ formam ignis remitti:nisi in mixto:ʒ mixtũ nõ denoiat̃ ignis. Sʒ calidũ ꝛc. ¶ Ad 5m Auerroes 2° de aĩa ꝓbat elñtũ nõ posse alterari pura alteratiõe:qn illi sic mixta gnõ:ꝛ sic qõ credunt falsum:est necessariũ:põt tamen alterari de figura in figurã ꝛ in alijs:in qualitatib9 aũt nũq̃:qn sit ad mixta gnãtio. ¶ Ad 6m dõm vnũ elñtuʒ posse fieri imediate ex altero imediatiõe medij alterius rõnis. Nõ aũt imediatiõe tẽporis. lʒ.n.ex aqua remissa ꝛ igne remisso fiat medium:illud nõ est alterius rõnis ab extremis. ¶ Ad 7m debes scire ꝙ mixtũ põt capi dupl̃r. Uno mõ ꝓ cõposito ex mã ꝛ forma vltima mixtionis mediãtib9 formis elñtoꝝ. Alio mõ ꝓ omni ꝯgregato ex duob9 elñtis. Tũc auerroes diceret mixtũ scðo mõ posse ex duobus elñtis edi:sed mixtum pmo mõ nõ:nisi ex quattuor. ¶ Ad 8m loquẽdo de mixto scðo mõ ꝯcedo totũ. Nã ĩfinita mixta scðo mõ fuerunt genita:nulla tamẽ mixta ĩfinita. naʒ in potẽtia infinita mixta scðo mõ.sed loquendo de mixto in actu:ꝛ vltimo nõ nisi vnũ mixtũ fit. ¶ Ad 9m auerroes rñdet in 2° de aĩa.semper in aere ꝛ aqua esse vapores:ꝛ illoꝫ nũc calefieri:nũc bũectari: ꝛ sic aer nõ est corpus simplex:sed mixtũ imperfectũ. Qõ vno tempore fit magis aqueũ magis aereũ. vt constat. ¶ Ad argumẽta ꝯ fundamẽta dici põt ꝙ apud auerroẽ mediũ multis potest ĩtelligi modis vel ꝑticipatiõe vel abnegatiõe.ꝛ participatiõe dupl̃r:vel participatiõe essentiaꝝ vel cõditionum illaꝝ. Participatiõe formarũ vt rubꝝ. naʒ participat essentijs albi ꝛ nigri: participatiõe conditionũ vt simia.est.n.media iter hoiem ꝛ brutũ: pro quãto in qbusdam imitat̃ hoiem:in qbusdã imitat̃ brutũ. Auerroes ḡ tenet formas elñtarias esse re vera subas. Nam in subiecto nõ insunt:tamẽ quãtuʒ ad aliquas cõditiões sectant̃ formas accñtales:ꝛ inde dicte sunt medie. ¶ Tunc ad pmũ pʒ. Nam nõ sequit̃ esse mediũ inter cõtradictoria: qꝛ re vera sunt sube:sed participatiõe cõditionũ dicunt̃ medie. Argumẽtũ etiã peccat per fallaciã accidẽtis. Sicut nõ seqtur. inter hoiem ꝛ leonẽ dat̃ medium. sed leo est nõ homo.ḡ inter hoiem ꝛ nõ hoieʒ.est.n.locus sophisticus ſm accñs. ¶ Ad 2m dõm medium ſm participationẽ essentie esse eiusdẽ generis cum extremis: sed ſm participationẽ conditionũ:nõ opʒ:cum illud nõ sit vere mediũ:sed potius affine. ¶ Ad 3m dõm ois dñtia subalis perfecta variat spẽm. Sed de imperfecta secus est. ¶ Ad argumẽta cõtra secundã radicẽ: iam solo cõstat. Nã qualitatiua dispõ est eẽntialis mixto: nõ sub omni gradu:ʒ sub certo numero ꝛ põdere. Qualitas aũt elenti est eẽntialis ſm se ꝛ qõlibet sui ipsi forme. Sil̃r soluũtur argumẽta de materia ꝛ de loco. Et sic dici põt auerroem visum esse argumẽto bono in casu suo: ꝛ per accñs nõ per se ꝛ omni mã. Seruata.n.petitiõe sua argumẽtũ valet. ¶ Ad secundã dõm semꝑ in igne dũ remittit̃ vna remittit̃ altera: lʒ mõ diuerso. Nã vna per se altera per accñs:ꝛ sic in gnõne ignis ex aere vel eꝯ ambe remittũtur vna.s.per se altera per accñs. vt als dicemus. ¶ Ad vltimũ rñsio perspicua est. diximus.n.non posse aquã alterari quin generet̃:nec generari qn alteret̃. Sunt.n.he mutatões simul:lʒ gnãtio sit põr natura alteratione. vt suba põr natura qualitate. Ex his perspicuũ pmuʒ aliqõ mixtũ fieri ex duob9 elñtis ꝛ aliqõ nõ. Nã mixtũ absolutum nõ ordinatũ ad formã vlterioreʒ hñ fit:sed mixtuʒ ordinatũ ad vlteriorẽ formã non põt fieri: qn ad minus quattuor sint elñta. Scðo perspicuũ mixtionẽ pmã:que ĩmediate fit ab elñtis:ꝛ si multipl̃r dici possit nãlis: esse naturalẽ saltẽ ſm ordinẽ vniuersi. Inquãtũ natura vniuersalis ĩtendit elñta ꝓpter mixta. Tertio perspicuum elñta. Alio mõ cõcurrere dũ se miscent. alio dum sunt in mixto esse. Nã sicut virtus genitiua: dũ agit in sperma dicit̃ actiua. In genito esse conseruatiua:sic elñta duʒ in pma mixtione se miscẽt erant agentia: post vo sunt ꝯuersa ad dispositiões ꝯseruatiuas. Quarto perspicuum formas elñtarias nõ solũ intendi:ꝛ remitti quantũ ad esse: ʒ quantũ ad essentias:quẽadmodũ ꝑcise dici solet de calore ꝛ frigore. Utrũ ipse suscipiãt magis:an ſm ipsas denoiet̃ aliqd magis:hoc est impertinẽs nr̃o ꝓposito. Hec ḡ est põ Auerroys eius motiua:ꝛ hoc mõ sint defensata.

¶ Rñsiões ad argumẽta pmaꝝ põnũ. Capit. XX.

PRima positio latinoꝝ concludẽs qualitates mixti ꝛ elñtoꝝ eiusdeʒ esse spẽi est ꝯcedẽda de mẽte Auerroys. Per hoc sequit̃ formas in mixto esse. ¶ Argumenta 2e põnis nulla sunt. ¶ Primo.qꝛ lʒ aliq̃ operatio mixti dñat spẽ ab operatõe aliqua elñti: tamẽ aliq̃ est eiusdem spẽi.piper.n.calefacit mortificando: sicut ꝛ ignis. simil̃r ꝛ euphorbiuʒ. ¶ Scðo. qꝛ in quolibet puncto mixti eẽ oppositas qualitates sub esse remisso est necessariũ. ¶ Tertio. qꝛ põt mixtũ hẽre qualitates secundas sub esse remisso:ꝛ sic ꝛ pmas. vt pʒ in medijs coloribus. ¶ Quarto. nõ opʒ a qualibet qualitate denominari mixtũ:sed a predominanti. vt in colerico. ¶ Quinto. ṽtual̃r tale ꝛ formal̃r tale nõ repugnãt. Nec si in aliquo est vnũ supfluit alteruʒ. Nam illud est pluribus modis ꝑfici. vt sciunt ipsimet. ¶ Nũc ad argumenta cõia. Ad pmum rñdet Auerroes in paraph. libri de gnõne. auctoritate Auicẽ. ꝙ virtus seu potẽtia capit̃ qñq; ꝓ dispõne preparatoria:qñq; ꝓ pncipio transmutatiõis:qñq; ꝓ eo qõ nõ est: sed põt esse. mõ elñta in mixto sunt ṽtute preparatoria. pro quãto ordinant̃ in mixtũ. ꝛ effectoria. pro quãto ſm partẽ agere pñt ꝛ pati. Et sic Arist. dũ dicit ea esse ṽtute in mixto: intelligit ea esse ibi actu: ꝛ nõ po°. vt male sumũt. ¶ Ad 2m de ordeo solo ꝯstat. vult.n.ordeuʒ nõ misceri:qꝛ forme non pñt frangi. hoc mõ nõ sunt elementa. pñt.n.ṽtutes ille remitti: ꝛ iõ ex eis põt mixtum effici. verbũ aũt Galieni facit ꝓ nobis. nã elñta esse ꝯfusa. est ea esse sub eẽ remisso in mixto. Hec igit̃ sit positio Auerroys:ꝛ hoc modo conseruata. Ad laudem dei ꝛ virginis Marie. Amen.

FINIS

¶ Uenetijs exactum mandato ꝛ expensis heredũ quondam nobilis viri domini Octauiani Scoti ciuis Modoetiensis. Per Bonetum Locatellum Bergomẽsem presbyterum. 1505. tertio nonas Aprilis.

